

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ОСВІТНЬОЇ ТА КОРЕКЦІЙНОЇ МЕТИ ПРИ ПЛАНУВАННІ УРОКУ В КЛАСІ З ІНКЛЮЗИВНИМ НАВЧАННЯМ

Включення кожної дитини з особливими освітніми потребами (ООП) до навчання та гнучкість дидактичних підходів є основними цілями та завданнями інклюзивної освіти.

Основною формою організації навчальної діяльності молодших школярів традиційно залишається урок. Однак, залежно від тих завдань, які він покликаний реалізувати, урок змінює свою мету, зміст, структуру, методи, форми і засоби навчання. Специфіка інклюзивної освіти вносить свої корективи до структури побудови та проведення уроку в початковій школі.

Урок в інклюзивному класі має бути побудований таким чином, щоб кожен його структурний компонент сприяв досягненню не лише освітньої, а й корекційної мети. Ефективність уроку в класі з інклюзивним навчанням значною мірою залежить від ретельності підготовки його вчителем. Готуючись до уроку, педагог насамперед повинен грамотно й точно сформулювати цілі уроку: освітню, корекційно-розвивальну та виховну. Їх треба формулювати чітко, зіставляти з результатом, досягнутим наприкінці попереднього заняття. Продумати його дидактичні та корекційно-розвивальні завдання.

Будь-яка форма педагогічного спілкування повинна мати чітко визначену мету:

- *освітня* повинна вирішувати завдання відпрацювання навчального програмного матеріалу, оволодіння дітьми навчальними знаннями, вміннями та навичками;

- *виховна* має вирішувати завдання відпрацювання типових моделей поведінки, оволодіння дітьми комунікативними вміннями, формування позитивних емоцій;

- *корекційно-розвивальна* полягає в тому, якщо у класі є дитина з ООП, яка вчиться паралельно зі звичайними дітьми, то корекційні завдання мають чітко орієнтувати педагога як на розвиток здібностей і можливостей усіх дітей, так і на виправлення недоліків спеціальними педагогічними та психологічними прийомами.

С. Миронова наголошує, що плануючи уроки, розробляючи їх конспекти, учитель чітко визначає корекційну мету кожного уроку для учнів, обумовлюючи її дидактичними завданнями уроку, характером навчального матеріалу, типологічними та індивідуальними особливостями учнів з ООП в інклюзивному класі. При цьому корекційну мету слід планувати і реалізовувати в системі, щоб виділена для певного уроку ланка була підпорядковувана загальній освітній програмі та індивідуальній програмі розвитку дитини [1].

Мету корекційної роботи вчителя на уроці в інклюзивному класі визначає предмет виправлення, порушення, яке ускладнює процес оволодіння необхідними знаннями, уміннями і навичками. Вона спрямовується на спонукання учнів з ООП до поліпшення процесів розвитку і соціалізації, послаблення або виправлення психофізичних недоліків у мотиваційній, емоційно-чуттєвій і когнітивній сферах молодшого школяра з метою максимального розвитку і підготовки до самостійного життя. Визначення, формулювання і здійснення виконання корекційної мети уроку відбувається одночасно з навчанням учнів. Тому корекційна мета повинна підпорядковуватися освітній.

З метою розвитку розумових процесів дітей з ООП в початкових класах доступні для цілеспрямованого формування такі вміння: аналізувати навчальний матеріал, порівнювати, встановлювати головне, знаходити причинно-наслідкові зв'язки, узагальнювати, доводити, діяти за аналогією.

Кожну з цілей можна досягти на будь якому уроці під час вивчення матеріалу не як самоціль, а як засіб взаємозв'язку навчання і розвитку [2].

У конспекті уроку має окремо бути відображений план діяльності на уроці дитини з ООП. Вчитель може по-різному підходити до вирішення зазначеної проблеми: або ж скласти окремі плани для всього класу і окремо для дитини з ООП; чи то зробити загальний план, у котрий будуть включені блоки завдань для дитини з ООП, яка потребує в силу особливостей свого розвитку індивідуального підходу, додаткової уваги.

При плануванні уроку враховуємо:

- ✓ відбір невеликої за обсягом кількості навчального матеріалу;
- ✓ максимальну розгорнутість та поділ складних понять і дій;
- ✓ наявність пропедевтичних періодів у навчанні;
- ✓ опору на чуттєвий досвід учнів;
- ✓ керівництво діями учнів.

Задля забезпечення цілеспрямованої корекційної роботи учителю початкових класів і асистенту вчителя на допомогу приходять фахівці команди психолого-педагогічного супроводу (психолог, вчитель-дефектолог), котрі повинні закріплювати поставлену корекційну мету під час індивідуальних корекційно-розвивальних занять за допомогою спеціального навчального матеріалу.

Список використаних джерел:

1. Миронова С. П. Нова українська школа: особливості організації освітнього процесу учнів початкової школи в інклюзивних класах : навчально-методичний посібник. Тернопіль : Астон, 2020. 176 с.

2. Нізевич (Гаяш) О.В. Взаємозв'язок корекційних та дидактичних цілей при плануванні уроку в допоміжній школі. *Актуальні проблеми спеціальної психології та педагогіки* : збірник наукових праць. Херсон : ПП Вишемирський В.С., 2005. С.121 – 125.

Заявка
для участі у Всеукраїнській науково-практичній конференції
«**Спеціальна та інклюзивна освіта: теорія, методика, практика**»,
яка відбудеться 25 березня 2021 року в м. Умань

Назва доповіді	Взаємозв'язок освітньої та корекційної мети при плануванні уроку в класі з інклюзивним навчанням
Прізвище, ім'я, по-батькові (повністю)	Гаяш Оксана Володимирівна
Повна адреса учасника конференції	Закарпатська обл., м. Ужгород, вул. Грушевського 23, кв. 20
Повна назва ЗВО /установи/ організації учасника конференції	Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет»
Посада	Доцент кафедри фізичної реабілітації
Науковий ступінь	Кандидат педагогічних наук
Вчене звання	–
Контактні телефони (роб., дом., мобільний – обов'язково)	Моб. 0977658348
E-mail	oksana.haiash@uzhnu.edu.ua
Участь у конференції: – виступ на пленарному засіданні; – виступ на секційному засіданні; – очна/заочна участь (потрібно вказати)	заочна участь